

Vol. 43 Coden: KMKMAA ISSN 0355-1628

Toimitus • Redaktion • Office

Pohjantie 3, FIN-02100 Espoo
puh. 0400 578 901
toimitus@kemia-lehti.fi
www.kemia-lehti.fi
www.facebook.com/kemialehti

Päätoimittaja • Chefredaktör • Editor-in-Chief
DI Leena Laitinen 040 577 8850
leena.laitinen@kemia-lehti.fi

Toimituspäällikkö • Redaktionschef
• Managing Editor
Päivi Ikonen 0400 139 948
paivi.ikonen@kemia-lehti.fi

Taitto • Layout
K-Systems Contacts Oy
Päivi Kaikkonen 040 733 3485
taitto@kemia-lehti.fi

Sihteeri • Sekreterare • Secretary
Irja Hagelberg 0400 578 901
irja.hagelberg@kempulssi.fi

Vakituinen avustaja ja toimistotyöntekijä •
Permanent medarbetare • Contributing Editor
Sanna Alajoki 040 827 9727
sanna.alajoki@kemia-lehti.fi

Ilmoitukset • Annonser • Advertisements
ilmoitukset@kemia-lehti.fi

Myynti • Forsäljning • Sales

Jaana Koivisto 040 770 3043
jaana.koivisto@kemia-lehti.fi
Irene Sillanpää 040 827 9778
irene.sillanpaa@kemia-lehti.fi

Tilaukset • Prenumerationer • Subscriptions
puh. 03 4246 5370
tilaukset@kemia-lehti.fi

Tilaushinnat

Kotimaassa 105 euroa (kestotilaus 95 euroa),
muut maat 145 euroa
Kouluille 49 euroa, www.aikakaus.fi
Prenumerationspris i Finland 105 euro,
övriga länder 145 euro
Subscription price (out of Finland) EUR 145
Irtnumero/Lösnummer/Single copy EUR 16

Osoitteenmuutokset

Kemian Seurojen toimisto
puh. 010 425 6302, faksi 010 425 6309
toimisto@kemianseura.fi

Kustantaja • Utgivare • Publisher Kempulssi Oy

Toimitusjohtaja • Verkst.direktör • Managing
Director
Leena Laitinen
Pohjantie 3, FIN-02100 Espoo
puh. 040 577 8850
leena.laitinen@kemia-lehti.fi

Toimitusneuvosto • Redaktionsråd • Editorial Board

Viestintäjohtaja Susanna Aaltonen,
Kemianteollisuus ry
Laboratoriopäällikkö Susanna Eerola, Roal Oy
Toimitusjohtaja Saara Hassinen, SalWe Oy
Professori Matti Hotokka, Åbo Akademi
Toimituspäällikkö Päivi Ikonen, Kemia-Kemi
Toiminnanjohtaja Heleena Karrus, Kemian Seurat
Päätoimittaja Leena Laitinen, Kemia-Kemi
Toimittaja Sisko Loikkanen, Yleisradio
Professori Jan Lundell, Jyväskylän yliopisto
Professori Markku Räsänen, Helsingin yliopisto

Aikakauslehtien Liiton jäsenlehti
Keskipainos 5 000, erikoisnumeroilla
300–3000 kpl:n lisäjakelu.
Forssa Print, Forssa 2016
ISO 9002

Kyökin kautta

Markku Joutsen

HEITTEILLEJÄTTÖ tapahtui Pariisissa huhtikuussa 2010.

”Osaattehan te tästä takaisin?”, sisareni varmisti ennen kuin lähti omia menojaan.

Olin 11-vuotiaan poikani kanssa kahden suurkaupungissa. Matkaa hotellille oli parisataa metriä. Puoli korttelia käveltyämme kaikki kadut olivat silmissäni yhtä potentiaalisia.

Kadehdin lintujen loistavaa suunnistustaitoa. Itse olen vähän päästä hukassa.

Voin kulkea kartta kädessäni oikeaa katuja väärrään suuntaan. Voin hypätä bussiin, joka menee itään eikä länteen, jonne tähtään, enkä edes huomaa asiaa ennen kuin päätepuskilla. Kaikki maisemat näyttävät yhtä tuoreilta.

Utahin yliopiston tutkijat esittävät, että miehille on kehittynyt evoluution saatossa naisia parempi suuntavaisto, koska suunnistustaitoiset miehet ovat vaeltaneet kauemmas ja saaneet lapsia useampien partnereiden kanssa. Oma hypoteesini on, että on olemassa suuntavaistogeeni X, joka ihmisellä joko on tai ei ole.

Akateemisesta tutkinnostani saan kiittää isosiskoja, jotka saattoivat minut ensimmäisenä koulupäivänä Teknillisen korkeakoulun päärakenuksen pääovelle. Seuraavana aamuna eksyin matkalla Hietaniemenkadulta Kampin linja-autoasemalle.

Eksyminen ei edes vaadi paljon tilaa. Se onnistuu virastossa, yleisessä vessassa tai lentokoneessa. Jos et ymmärrä mistä puhun, omistat onnekseksi suuntavaistogeenin.

ÄLYPUHELIMEN karttasovellus on hieno keksintö. Se ei kuitenkaan takaa perillepääsyä.

Bisnestapaamiseen ravintolassa oli pari minuuttia, ja olin kännykän mukaan oikeassa paikassa. Rakennus oli pressujen peitossa ja sisäänkäynti huonosti esillä. Kävelin reippaasti ohi, käännyin kulmasta, jatkoin portista sisäpihalle ja samaa vauhtia sisään ovesta ohi remonttireiskojen.

Huomasin olevani jätehuoneessa.

Kartoitin nopeasti vaihtoehdot. Koska niitä oli vain yksi, kohensin ryhtini ja astelin takaisin pihalle, jossa kaksi virolaista työmiestä veti tupakkaa ja tarkkaili tilanteen kehittymistä. Kysyin tietä, ja miehet viittilöivät kohti toista ovea, jonka takaa löytyivät portaat alas. Tajusin joutuneeni kellariin, mutta takaisin ei enää ollut menemistä.

Käytävällä tuli vastaan kokkiasuinen nuorukainen, joka koetti pitää kasvonsa peruslukemilla ohjatessaan eksyneen asiakkaan kohti maalia. Seuralaiseni näytti hämmästyneeltä, kun hetken päästä astuin ravintolasaliin keittiön heilurovesta.

MITEN SEIKKAILU Pariisissa päättyi?

”Äiti oletko sä eksyksissä”, poikani kysyi, kun olimme vaihtaneet suuntaa kolmannen kerran. ”En tietenkään”, vakuutin.

”Meidän hotellin edessä oli nostokurki. Tuolla se näkyy”, poika huomautti.

Sinä päivänä perheemme kartanlukija vaihtui.

Leena Laitinen